

Raadsvoorstel

Waalre, 23 januari 2018

Vergaderdatum	: 20 februari 2018
Voorstelnummer	: 2018-08
Zaaknummer	:
Portefeuillehouder	: Weth. P. van Liempd
Naam opsteller	: S. Cannemeijer
Naam voorstel	: Voorstel tot het vaststellen van de kadernota Burgerparticipatie en Burgerinitiatieven.
Grondslag raadsbesluit	: Op 8 november 2016 heeft de raad de volgende motie aangenomen: "In 2017 met een startnotitie voor beleid en een aanpak aangaande burgerinitiatieven naar de Raad te komen, waarin zij aangeeft welke mogelijkheden zij onder meer zien voor de invulling van de voorziening voornoemd, daarbij gebruik makend van reeds beschikbaar ondersteunend materiaal."

Voorgesteld besluit:

1. De kadernota Burgerparticipatie en Burgerinitiatieven vast te stellen;
2. De Verordening Burgerinitiatief in te trekken;
3. De reeds voor de Kracht van Waalre in 2018 en 2019 gereserveerde € 15.000,- aan te merken als voorziening voor burgerinitiatieven;
4. Een bedrag van € 160.000,- (incidenteel) beschikbaar te stellen ten laste van de algemene reserve om formatie ten behoeve van burgerparticipatie ter grootte van één fte voor twee jaar voor 32/36 uur per week mogelijk te maken. Deze formatie, gezien de grote raakvlakken, tevens in te zetten om het team Communicatie verder door te ontwikkelen.

Onderwerp

Kadernota Burgerparticipatie en Burgerinitiatieven

Voorstel

1. De kadernota Burgerparticipatie en Burgerinitiatieven vast te stellen;
2. De Verordening Burgerinitiatief in te trekken;
3. De reeds voor de Kracht van Waalre in 2018 en 2019 gereserveerde € 15.000,- aan te merken als voorziening voor burgerinitiatieven;
4. Een bedrag van € 160.000,- (incidenteel) beschikbaar te stellen ten laste van de algemene reserve om formatie ten behoeve van burgerparticipatie ter grootte van één fte voor twee jaar voor 32/36 uur per week mogelijk te maken. Deze formatie, gezien de grote raakvlakken, tevens in te zetten om het team Communicatie verder door te ontwikkelen.

Inleiding

Op 8 november 2016 heeft de raad de volgende motie aangenomen: "In 2017 met een startnotitie voor beleid en een aanpak aangaande burgerinitiatieven naar de Raad te komen, waarin zij aangeeft welke mogelijkheden zij onder meer zien voor de invulling van de voorziening voornoemd, daarbij gebruik makend van reeds beschikbaar ondersteunend materiaal." Aangezien er ook nog geen algemeen beleid bestond ten aanzien van burgerparticipatie en het onderwerp burgerinitiatieven direct in het verlengde van burgerparticipatie ligt (het belangrijkste verschil is dat bij burgerparticipatie het initiatief bij de gemeente ligt en bij burgerinitiatieven bij inwoners), is de voorliggende kadernota niet slechts een antwoord op genoemde motie, maar behandelt beide onderwerpen in samenhang. Deze nota bevat met name kaders, randvoorwaarden en uitgangspunten. Hiermee kan burgerparticipatie op een hoger plan worden gebracht en wordt intern en extern duidelijk hoe we omgaan met burgerinitiatieven.

Beoogd resultaat

1. Invulling geven aan de motie van 8 november 2016 van de gemeenteraad van Waalre;
2. Heldere kaders en voorwaarden vaststellen voor burgerparticipatie in zijn algemeenheid en burgerinitiatieven in het bijzonder, om hiermee de samenwerking met onze inwoners verder te ontwikkelen.

Argumenten

- 1.1 *Met deze kadernota is invulling gegeven aan de motie van 8 november 2016 van de gemeenteraad van Waalre.*

In de motie wordt gevraagd om beleid en een aanpak aangaande burgerinitiatieven en een voorziening hiervoor. Met deze kadernota wordt hieraan voldaan. Tevens is deze kadernota opgesteld aan de hand van reeds beschikbaar ondersteunend materiaal, o.a. *Help een burgerinitiatief!* van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en *Burgerparticipatie in de lokale politiek: een inventarisatie van gemeentelijk beleid en activiteiten op het gebied van burgerparticipatie van ProDemos.*

- 1.2 *Deze kadernota sluit niet alleen aan bij onze toekomstvisie De Kracht van Waalre en eerdere beleidsstukken, maar is een noodzakelijk instrument bij het uitvoeren daarvan.*

In onze toekomstvisie De Kracht van Waalre uit 2016 staat onder andere: "We stimuleren maatschappelijke initiatieven die op maat gesneden oplossingen bieden voor vraagstukken in onze dorpsgemeenschappen" en "De traditionele hiërarchische verhouding tussen overheid en inwoners ontwikkelen wij naar een dynamische samenwerkingsrelatie". Eerder heeft de raad vastgesteld dat één van de twee uitdagingen die we hebben is: "De samenwerking met onze inwoners verder te ontwikkelen". Deze samen met de andere uitdaging die geformuleerd is, nl. het uitbouwen en versterken van de regionale samenwerking, zijn de sporen waarlangs we ons verder dienen te ontwikkelen om onze bestuurskracht op peil te houden en zelfs ons bestaansrecht als zelfstandige netwerkgemeente te behouden.

We werken al vele jaren samen met onze inwoners, in vele vormen van burgerparticipatie. De ontwikkelingen staan niet stil. Onlangs is een burgerpeiling gehouden en in 2018 gaat een Inwonerspanel van start. De toekomstvisie vraagt echter om versterking en innovatie hiervan met een gestructureerde aanpak, die geborgd wordt in de organisatie en omarmd door college en raad. Met deze kadernota, die kaders en voorwaarden stelt, kan burgerparticipatie op een hoger plan worden gebracht.

- 1.3 *Deze kadernota is tot stand gekomen met burgerparticipatie*
Uiteraard is deze kadernota Burgerparticipatie tot stand gekomen met Burgerparticipatie. In de schrijffase zijn naast MT-leden en bestuurders (college – en raadsleden), leden van de klankbordgroep De Kracht van Waalre om input gevraagd. De concept-kadernota is vervolgens voor advies voorgelegd aan deze klankbordgroep. Het was de eerste keer na instelling van deze klankbordgroep dat deze om advies is gevraagd. Dit advies is hierbij gevoegd. De opmerkingen van de klankbordgroep zijn:

- "Goed leesbaar, begrijpelijke taal.
- Goede aanbevelingen.
- Durf out of the box te denken.
- Goed dat Waalre al vooruitlopend op de omgevingswet hier mee bezig is.
- Geeft een duidelijke visie en richting.

- Zowel burgerparticipatie als burgerinitiatieven krijgen ruim de aandacht met ook een aanpak voor borging”.

De meeste opmerkingen zijn verwerkt in het voorliggende concept. Enkele zaken zijn niet opgenomen. Bij deze adviesnota is een overzicht opgenomen van de zaken die niet zijn overgenomen met een motivering daarbij (als kader voor de klankbordgroep is opgenomen dat alleen gemotiveerd kan worden afgeweken van adviezen).

2.1 De bestaande Verordening Burgerinitiatief kent een hoge drempel is sinds zijn vaststelling in 2003 niet gebruikt.

Een burgerinitiatiefvoorstel wordt volgens de verordening pas op de raadsagenda geplaatst als er 250 handtekeningen zijn. Het kan niet nagegaan worden of dit de reden is dat deze verordening nooit is gebruikt, maar vastgesteld kan worden dat dit een hoge drempel is. Onze toekomstvisie beoogt in ieder geval een lage drempel. Afgezien van het feit dat er ook op dit moment al andere, eenvoudigere wegen zijn zaken te (laten) agenderen, geeft de kadernota Burgerparticipatie en Burgerinitiatieven een helder (laagdrempelig) proces voor inwoners, medewerkers, college en raad hoe hier mee om te gaan. Derhalve wordt voorgesteld de Verordening Burgerinitiatief in te trekken.

3.1 Met deze voorziening wordt invulling gegeven aan de motie van 8 november 2016 van de gemeenteraad van Waalre.

Met het beschikbaar maken van budget voor inwoners die zelf ten dienste van het algemeen belang zaken willen oppakken wordt invulling gegeven aan voornoemde motie.

4.1 De functionaris die voor het invullen van de kaders van deze nota benoemd wordt is noodzakelijk om burgerparticipatie op een hoger plan te brengen en burgerinitiatieven te stimuleren en te faciliteren.

Indien geen functionaris die op dit vlak expertise heeft, wordt vrijgemaakt/aangenomen als trekker van burgerparticipatie en dit “erbij” gedaan moet worden, zullen we op dit terrein geen grote stappen kunnen zetten. Dan gaan we op de “oude voet” verder. Dit wordt gezien de opmerkingen hierboven ten aanzien van onze toekomstvisie onverstandig geacht, aangezien daarmee onze bestuurskracht wordt aangetast. Belangrijke taak van deze functionaris is ook burgerparticipatie te monitoren. Niet alleen qua proces, maar ook nadrukkelijk voor wat betreft maatschappelijk effect.

Hiermee wordt ook het advies van de klankbordgroep De Kracht van Waalre op dit punt gevolgd. Waar in een eerste concept ingestoken werd op 0,3 fte, is met het advies van de klankbordgroep het voortschrijdende inzicht ontstaan dat zonder een substantiële inzet op dit punt geen echt verschil gemaakt gaat worden op dit punt, terwijl dit wel de dringende wens is. De klankbordgroep heeft hierover het volgende opgemerkt:

“ Een duidelijke keuze en helder/serieus verhaal voor burgerparticipatie en burgerinitiatieven vraagt ook om een serieus budget. De budget keuze die hier

nu onder ligt is te mager en daarmee zullen de beoogde doelen en duurzame inzet van burgerparticipatie en burgerinitiatieven zeker niet tot stand komen”.

Kanttekeningen

1.1 *Deze kadernota staat niet op zichzelf.*

De gemeente Waalre ontwikkelt zich via diverse sporen als zelfstandige netwerkgemeente. Deze kadernota is een onderdeel van zo'n spoor. Daarnaast is onlangs een Strategisch Communicatieplan door het college vastgesteld en wordt een Strategisch Personeelsplan ontwikkeld. Deze plannen zijn op elkaar afgestemd en versterken elkaar. Kader hiervoor is de toekomstvisie De Kracht van Waalre. Ook de aanbevelingen die de Rekenkamercommissie eerder heeft gedaan ten aanzien van projectmatig werken zullen bij de verdere uitwerking hiervan betrokken worden.

Kosten en dekking

Om de ontwikkeling op het vlak van burgerparticipatie te realiseren is een bedrag van € 20.000 voor de Kracht van Waalre opgenomen in de begroting van 2018. Dit bedrag is incidenteel voor 2018 en 2019. Voorgesteld wordt € 5.000 van dit bedrag als budget ter ondersteuning van burgerparticipatietrajecten aan te merken. Wanneer bijvoorbeeld behoefte is aan (interne) trainingen, externe facilitators, of de huur van ruimtes, kan er aanspraak op dit budget worden gemaakt. Voorgesteld wordt de overige € 15.000 aan te merken als geldelijke voorziening voor het realiseren van burgerinitiatieven, zoals gevraagd in de motie Voorziening voor burgerinitiatieven.

Daarnaast wordt formatie ter grootte van één fte voor twee jaar voor 32/36 uur per week gevraagd. Hiervoor wordt de raad voor 2 jaar in totaal een bedrag van € 160.000,- gevraagd (incidenteel) ten laste van de algemene reserve. De vervolgstappen die uit deze kadernota voortvloeien worden met deze formatie uitgevoerd. De adviseur die zich met burgerparticipatie gaat bezig houden fungeert als aanjager, klankbord, coach en ontwikkelaar van instrumentaria ten behoeve van burgerparticipatie. De loketfunctie voor burgerinitiatieven zit ook in het takenpakket.

Naast het op een hoger plan brengen van burgerparticipatie, zal de gevraagde formatie tevens ingezet worden om het team Communicatie verder door te ontwikkelen. Welke taken daarbij horen is uitgewerkt in het onlangs door het college vastgestelde Strategisch Communicatieplan.

Er wordt voor een periode van 2 jaar gekozen om daarna, op basis van een evaluatie, nader te bepalen wat op beide onderwerpen structureel nodig is.

Vervolgprocedure en planning

Voor de planning na de vaststelling van de kadernota wordt naar de kadernota zelf verwezen.

Communicatie

In de planning in de kadernota staat een intern en extern communicatietraject benoemd. Uitvoering hiervan zal worden opgepakt zodra de formatie voor Burgerparticipatie ingevuld is.

Kernboodschap

Kijk: Burgerparticipatie en het stimuleren en faciliteren van burgerinitiatieven dient op een hoger plan te worden gebracht.

Want: In de toekomstvisie De Kracht van Waalre achten wij de samenwerking met onze inwoners van cruciaal belang om een bestuurskrachtige gemeente te blijven.

Dus: Worden zijn de vaststelling van de kadernota Burgerparticipatie en Burgerinitiatieven hiervoor de noodzakelijke kaders en voorwaarden door de gemeenteraad vastgesteld.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

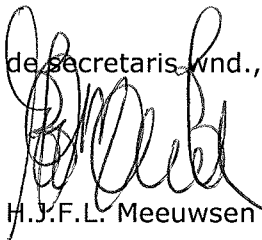
- Kadernota Burgerparticipatie en Burgerinitiatieven
- Verordening Burgerinitiatief

Bijlagen ter informatie

- Advies klankbordgroep De Kracht van Waalre
- Verantwoording van verwerking van opmerkingen van klankbordgroep De Kracht van Waalre
- Het onlangs door het college vastgestelde Strategische Communicatieplan

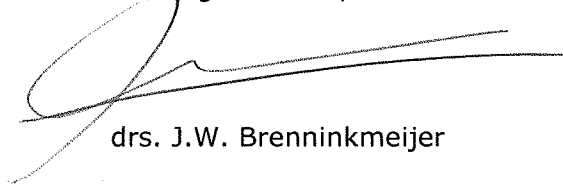
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

de secretaris vnd.,

H.J.F.L. Meeuwsen MBA

de burgemeester,

drs. J.W. Brenninkmeijer